

YASHIL

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№10

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB®
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 653 sahifa.

2025-yil, 16-oktyabr

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukhonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoirazimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlrat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlrat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.

MUNDARIJA

QAYTA TIKLANUVCHI YASHIL ENERGIYA: BARCHA UCHUN MUHIM MASALA.....	13
Muxiddin Kalonov	
MOLIYAVIY INNOVATSIYALAR: IQTISODIY MOHIYATI, QO'LLANILISHI VA RIVOJLANISHI.....	19
Quliyev Begimqul Melikovich	
SAVDO KORXONALARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA STATISTIK TAHLIL USULLARIDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI.....	24
Sabirova Oysuluv Shonazarovna	
KORXONANING MEBEL MAXSULOTLARI BOZORIDAGI O'RNINI KENGAYTIRISH USULLARI	30
Musayeva Shoirazimovna	
IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSIYA KO'RSATKICHLARI TIZIMINING FUNKTSIONAL JIHATI.....	35
Alabayev Sobitxon	
MAMLAKATIMIZDA MAHSULOTLARNING MUVOFIQLIGINI BAHOLASH AMALIYOTI.....	40
Zakirov Ansabxon Akaidinovich	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ЗЕЛЁНЫХ ОБЛИГАЦИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	48
Саидахмедова Аида Мирзаевна	
KORXONALAR FAOLIYATIDA DEBITOR VA KREDITOR QARZDORLIKNI BOSHQARISH	55
Mirzayev Ozod Furkatovich	
AHOLI PUL DAROMADLARI VA HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISH KO'RSATKICHLARI O'RTASIDAGI EKONOMETRIK TAHLIL.....	59
Qodirov Farrux Ergash o'g'li	
BUDJET RESURSLARI SHAKLLANISHIDA HUDUDNING SOLIQ SALOHİYATINI OSHIRISH VA MOLIYAVIY BARQARORLIK.....	64
Yuldashev Adhamjon Axadjonovich	
SANOAT KORXONALARI IQTISODIY RIVOJLANISHI TUSHUNCHASIGA NAZARIY YONDASHUVLAR.....	69
Muydinov Xusniddin Nuriddin o'g'li	
МЕТОДИКА УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ ПОТОКАМИ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА	73
Минутдинова Лилия Тагировна, Машарипов Озод Алимович	
ГАРМОНИЗАЦИЯ НАЦИОНАЛЬНЫХ СТАНДАРТОВ БУХГАЛТЕРСКОГО УЧЕТА В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН В СООТВЕТСТВИИ С МСФО	78
Абдужалилова Дилноз Абдусаттаровна	
RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA SMART TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARBLIGI	84
Sobirjonov Muxiddin Toxirjon o'g'li	
TO'LOVGA QOBILIYATSIZLIK HOLATIDAGI KORXONALARDA TUGATISH BALANSINI TUZISH.....	90
Nabiyev Gofurjon Nosirjon o'g'li	
O'ZBEKISTON SANOATINING "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TAYOTGANLIGI: IMKONIYATLAR VA CHEKLOVLAR	96
Habibullayev Oybek Asliddin o'g'li	
YASHIL IQTISODIYOT KONTSEPTSIYASINING EVOLYUTSIYASI VA ILMIY-NAZARIY YONDASHUVLAR.....	102
Allayarov Suxrob Rustamovich	
O'ZBEKISTONDA TO'G'RIDAN-TO'G'RI CHET EL INVESTITSIYALARINING MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDAGI ROLI	107
Raxmatov Adxam Itolmasovich, Boynazarova Matluba Xatamovna	

HUDUDIY IJTIMOY TENGLIK VA KAMBAG'ALLIKNI YUMSHATISHDA MEHNAT RESURLARI OMILLARI.....	114
Durumov Temur G'olibovich	
TRANSPORT TARMOG'I VA MILLIY IQTISODIYOTNING ASOSIY TARMOQLARI O'RTASIDAGI BOG'LIQLIKNI MODELLASHTIRISH (SURXANDARYO VILOYATI MISOLIDA)	121
Turayev Baxtiyor Ergashevich, Aymatov Sirojiddin To'raqul o'g'li	
РОЛЬ ЭНЕРГЕТИКИ В ФОРМИРОВАНИИ УСТОЙЧИВОГО РОСТА ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА.....	134
Нигматуллаева Гулчехра Нуруллаевна	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI VA UNDA SIFAT MENEJMENTINING ROLI.....	139
Yuldashev Iskandar Bahromovich	
YER QA'RIDAN FOYDALANUVCHILARGA SOLIQ SOLISHNING NAZARIY ASOSLARI.....	145
Zoxidov Ismatjon Yunusjon o'g'li	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TURIZM INDUSTRIYASIDA INNOVATSION BIZNES-MODELLAR.....	151
Shaxinabonu Choriyeva	
AVTOTRANSPORT – EKSPEDITSIYA XIZMATLARI BOZORIDA MARKETING KONTSEPSIYASI	157
Ergasheva Mukhabbat Abdusamatovna	
“YASHIL” ENERGIYA ISHLAB CHIQUVCHI KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINI SOLIQQA TORTISHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	163
Toshtemirov To'liqin Toirjonovich	
DAVLAT IQTISODIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SIYOSIY INSTITUTLARNING ROLI VA UNI KUCHAYTIRISH MEKANIZMLARI.....	166
O. Nurmuradov	
TIJORAT BANKLARIDA RAQAMLI BANK TEXNOLOGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH ASOSLARI	171
Meyliqulov Shaxboz Xolmamat o'g'li	
СВЯЗНОСТЬ НАЦИОНАЛЬНЫХ И РЕГИОНАЛЬНЫХ СТРАТЕГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	176
Ташматов Гайрат Ровшанович, Содиков Авазбек Мадаминович	
QORAQALPOG'ISTON RESPUBLIKASI TURIZM SOHASINI RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	183
Zarikeyeva Miyasar Maratovna	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA RAQAMLI IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYASI.....	187
Saidrahmatova Zuhraxon Saidazim qizi	
O'ZBEKISTON KONCHILIK SANOATI KORXONALARIDA INVESTITSION JARAYONLARNI BOSHQARISH VA INNOVATSION XAVFLARNI KAMAYTIRISH STRATEGIYALARI	192
Kurbanova Mehriniso Nematjanovna	
O'ZBEKISTONDA QULAY INVESTITSIYA MUHITINI SHAKLLANTIRISH MUAMMOLARI.....	196
Xuramov Zafar Rajabaliyevich	
PAXTA-TO'QIMACHILIK KLASSTERLARIDA XOMASHYO TA'MINOTI BARQARORLIGINI TA'MINLASHNING XORIJ DAVLATLAR TAJRIBASI.....	201
Zakirov Abduazim Abdurashidovich	
НОВЫЙ ЭТАП ПРИМЕНЕНИЯ РЫНОЧНЫХ МЕХАНИЗМОВ В ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	206
Махкамов Ибраим	
O'ZBEKISTONDA SUG'URTA BOZORINING RIVOJLANISH TENDENTSIYALARI.....	213
Kushmuradov Oman, Ismoilov Sherzod Ismoil o'g'li	
GLOBALIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY IQTISODIYOT NAZARIYASI.....	217
Mo'ydinov Xurshidbek Abdullayevich	
DORIVOR O'SIMLIKLARNI QAYTA ISHLASHNING HOZIRGI HOLATI VA MUAMMOLARI	221
Usmonov Mirg'ulom Xoshim o'g'li	

BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA YERISHISHDA SUN'IY INTELLEKT TIZIMLARINI QO'LLASH METODOLOGIYASINI TAKOMILASHTIRISH (XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBASI MISOLIDA)	227
Nasrulloev Hayotjon Xabibulloevich	
НЕЙРОИНТУИТИВНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ И ЕГО РОЛЬ В УПРАВЛЕНИИ РИСКАМИ В БИЗНЕСЕ.....	233
Ягудин Дмитрий Рустамович	
RESURLARNI SOLIQQA TORTISH AMALIYOTINING XORIJIY MAMLAKATLAR TAJRIBASI VA ULARNING MILLIY SOLIQ TIZIMIDA QO'LLASH MASALALARI	240
Nasimdjanoov Yunusjon Zoxidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA KICHIK TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI UCHUN QO'LLANILAYOTGAN SOLIQQA TORTISH MEXANIZMLARI	246
Akbarov Akramjon Ibragimzhonovich	
TO'QIMACHILIK SANOATI KORXONALARIDA "YASHIL" MARKETINGNI JORIY ETISHNING DOLZARB JIHATLARI	250
Bazarova Fayyoz Tuxtamurodovna	
INSON KAPITALI VA IQTISODIYOTNING RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	255
Muzaffar Raximov	
UY-JOY KOMMUNAL XO'JALIGINI INNOVATSION RIVOJLANTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	259
Odamboyev Oybek Ravshanbek o'g'li	
INTERNATIONAL ORGANIZATIONS' APPROACHES TO ATTRACTING INVESTMENT IN HUMAN CAPITAL	268
Akhmadaliyeva Nikholakhon	
RAQAMLI PLATFORMALAR ORQALI KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH YO'LLARI.....	273
Vohobov Hikmatillo Ma'mirjon o'g'li	
ФОРСАЙТ И ЭКОНОМИЧНЫЕ ИННОВАЦИИ КАК ДРАЙВЕРЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ТОРГОВЛИ САМАРКАНДА	280
Тохинова Гуллола Миркамолевна	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI BOSHQARISHDA KASB-HUNAR TA'LIMI BITIRUVCHILARINING O'RNI	287
Toshpulatov Sherzod Xaydarkulovich	
DIGITAL TECHNOLOGIES IN ECOTOURISM: INNOVATIVE STRATEGIES FOR ADVANCING GREEN TOURISM	292
Barno Erkayeva	
AGROTURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	296
Baymuradova Iroda Shermamatovna, Mardonova Zarifa Numonjonovna	
DAVLAT BUDJET NAZORATI TIZIMINI RIVOJLANTIRISH YO'NALISHLARI	301
B.Sh.Mirzayev	
YOSHLAR BANDLIGIDA KO'NIKMALAR NOMUTANOSIBLIGI MUAMMOLARI VA YECHIMLARI.....	307
Raxmatxo'jayev Axrorxo'ja Akmal o'g'li	
TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARINING EKSPORT SALOHİYATINI TAHLIL QILISH VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARINI BAHOLASH.....	311
Oqboyev Alisher Rasuljanovich	
РЕИНЖИНИРИНГ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ И ИХ РОЛЬ В РАЗВИТИИ БАНКОВСКОГО БИЗНЕСА.....	317
Рахимходжаева Нодира Саидрахаловна	
QISHLOQ XO'JALIGI TA'MINOT ZANJIRI JARAYONLARINING HOZIRGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	323
Ermonov Farrux	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI IQTISODIYOTNI SHAKILLANTIRISH JARAYONIDA MOLİYAVIY NAZORATNI INNOVATSION TA'LIM YO'NALISHLARINI YO'LGA QO'YISH ASOSIDA TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI.....	329
Turg'unov Bahtiyor Nuriddinovich	

MARKAZIY OSIYODA SUV RESURSLARINI BOSHQARISH VA HAMKORLIKNING DOLZARB MASALALARI	334
Amanbaev Amanali Orazbaevich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI TURDAGI LOGISTIKA XIZMATLARINING USLUBIY ASOSLARI.....	338
Z. Teshayev	
O'ZBEKISTON AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA XIZMATLARI SOHASINING AMALDAGI HOLATINI TAHLIL QILISH.....	343
Suyunov Asror Baxtiyorovich	
KORPORATIV BOSHQARUVDA LEADERSHIP 4.0 TAMOYILLARINI JORIY ETISH SAMARADORLIKNI OSHIRISH IMKONIYATLARI.....	349
Ismailov Allayor Rashidovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA AHOLI BANDLIGINI TA'MINLASH MASALALARI	355
Yusupov Farxod Adamboyevich	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI O'RNI VA UNI RIVOJLANTIRISHNI USTUVOR YO'NALISHLARI	359
Abdullaeva Nilufar Javdat qizi	
MINTAQADA SANOAT KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING SOLISHTIRMA EKONOMETRIK MODELLARI (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	363
Saatmurotov Shohrux Zafar o'g'li	
O'ZBEKISTON SUG'URTA BOZORI: RIVOJLANISH TENDENSIYALARI VA ISTIQBOLLI IMKONIYATLAR	369
Abdurazaqov Jasur Abdunasimovich	
RAQAMLI PLATFORMALAR YORDAMIDA NORASMIY VA YASHIRIN IQTISODIYOTNI QISQARTIRISHNING QO'SHIMCHA IMKONIYATLARI TO'G'RSIDA.....	374
Nasrullayev Hikmatullo Habibulloyevich	
O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH MAQSADIDA "XIZMATLAR IPOTEKASI" MOLIYAVIY INSTRUMENTLARINI AMALIYOTGA JORIY QILISH MASALALARI	379
Uskenbayeva Dilnoza Boxodir qizi	
ЭКОНОМИКО-СТАТИСТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ЭФФЕКТИВНОСТИ КАПЕЛЬНОГО ОРОШЕНИЯ ПРИ ВОЗДЕЛЫВАНИИ ЛУКА В ДЖИЗАКСКОЙ ОБЛАСТИ.....	384
Суюнов Шохзодбек Мурод угли	
XORIJIY DAVLATLAR SANOAT IQTISODIYOTIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH TAJRIBASI (YAPONIYA, KOREYA VA GERMANIYA MISOLIDA)	389
Mansurova Sayyora Baxtiyor Kizi	
KORXONALARDA ISHLAB CHIQUARISH XARAJATLARI HISOBGA OLIISHDA XORIJ TAJRIBASINI QO'LLASH	395
Raxmatov Baxriddin Baxtiyor o'g'li	
PECULIARITIES OF THE IRRIGATION WATER DELIVERY PAYMENT IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN	399
Muminov Sherzod Kholmirzaevich	
DIGITALIZATION OF AGRICULTURAL PRODUCTS FOR EXPORT	404
Azimov R.B.	
AHOLI JON BOSHIGA UMUMIY DAROMADLAR HAJMINI TREND MODELLAR ASOSIDA PROGNOZLASH	409
Xolto'rayev Islom Ilhomovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA YANGI BANDLIK SHAKLLARI	416
Sayipov Begzod Rahimovich	
TIJORAT BANKLARINING YANGI DAVR SHAROITIDA MOLIYAVIY BARQARORLIGINI BAHOLASH USULLARI VA INDIKATORLARI	422
Sadikov Iskandar Gayratovich	
TIJORAT BANKLARI AKTIVLARINING SAMARADORLIGINI IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI	427
Ibrohimov Davronbek Muhammadi o'g'li	

MAHALLIY BUDJET SOLIQLI DAROMADLARI BAZASI BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA SOLIQLAR TA'SIRCHANLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	433
Isoqov Zafarjon Zokirjonovich	
TOSHKENT SHAHRIDAGI YIRIK SOLIQ TO'LOVCHILARNING SOLIQ QARZDORLIGI TAHLILI	438
Soipov Boburmirzo Nosirjon o'g'li	
РОЛЬ ЖИЛИЩНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ В СИСТЕМЕ КОМПЛЕКСНОГО РАЗВИТИЯ ТЕРРИТОРИЙ МЕЗОУРОВНЯ	446
Далиев Ахтам Шарафутдинович	
TO'QIMACHILIK SANOAT KORXONALARIDA INSON RESURLARINI BOSHQARISHDA XORIJ TAJRIBALARINING ZARURLIGI	454
Abdullayev Dostonbek G'ofurjon o'g'li	
TURISTIK KLASSTERLARNING NAZARIY ASOSLARI VA ULARNING HUDUDIY IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI	458
Xaitov Oxunjon Nomoz o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH KORXONALARIDA RESURS TA'MINOTI BOSHQARUVINING NAZARIY KONSEPSIYALARI VA MODELLARI	462
Arziqulova Oybar chin Eshquvat qizi	
XIZMATLAR SEKTORIDA RAQAMLI INNOVATSIYALAR VA MIJOZLAR EHTIYOJLARINI QONDIRISH MEKANIZMLARI	467
Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	
СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКАЯ СУЩНОСТЬ ПОДГОТОВКИ КАДРОВ В РАЗВИТИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	472
Базаров Бердымурад Улугмуродович, Атавуллаева Саида Джумабекмуродовна	
TURIZM SOHASIDA KADRLAR SALOHİYATINI OSHIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMI	478
Ho'jaqulov Bobur Rustam o'g'li	
KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA DAVLATNING RO'LI	483
Nabiyeva Muxabbat Djabirxanovna	
"HOW GREEN INVESETMENTS CAN EFFECT ON ECONOMIC GROWTH IN DEVELOPING COUNTRIES"	485
Farangiz Ma'rufjonovna Pirmatova	
TIJORAT BANKLARIDA UZOQ MUDDATLI RESURLAR MANBALARI VA ULARNING HAJMINI OSHIRISHNING ZARURIYATI	493
Abduraxmonov Akmal Nurmat o'g'li	
GLOBAL BOSHQARUV VA BARQAROR RIVOJLANISHDA YASHIL TEXNOLOGIYALARNING ROLI	498
M.Sh. Tolipov	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ФИНАНСОВОЙ УСТОЙЧИВОСТИ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ	504
Буранбаева Шоира Рустамовна	
O'ZBEKISTON SHAROITIDA PIYOZ YETISHTIRISHDA TOMCHILATIB SUG'ORISHNI QO'LLASH ISTIQBOLLARI	508
Suyunov Shohzodbek Murod o'g'li	
YENGIL SANOAT KORXONALARINING RIVOJLANISHIGA BOSHQARUV MADANIYATIDAN FOYDALANISHNING TA'SIRI	513
Aknazarova Zebiniso Bagdadovna	
ISHLAB CHIQRISHNI DIVERSIFIKATSIYALASH SHAROITIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZM SAMARADORLIGINI ANIQLASH USULLARI	518
Qurbaniyazov Shaxzodbek Karimovich	
KICHIK BIZNESNI RIVOJLANTIRISH VA JOYLASHTIRISHNING IQTISODIY VA TASHKILIY ASOSLARI	524
Salimov Burxon Abubakirovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH VA UNDA ENERGIYADAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	530
Berdiyeva Aziza G'anisher qizi	

SIRKULAR IQTISODIYOTDAN KORXONA VA TADBIRKORLAR MANFAATLARI	535
Sodikov Zokir Rustamovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK SOHASIDA ME'YORIY-HUQUQIY BAZANI ISHLAB CHIQISH	541
Xolmirzayev Ulug'bek Abdulazizovich, Ubaydullayev Toxirjon Abdullajanovich	
MINTAQA OZIY-OVQAT MAHSULOTLARI CHAKANA SAVDOSIDA SHADOW WAREHOUSE MODELIGA ASOSLANGAN YETKAZIB BERISH TIZIMINI JORIY QILISH	548
Ibrayimova Dilnoza Abdisherpovna	
XIZMATLAR SAVDOSI SOHASIDA O'ZBEKISTONNING XALQARO HAMKORLIK IMKONIYATLARI	555
Qodirjonov A.M.	
TO'QIMACHILIK SANOATINI IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH KONSEPSIYASINI SHAKLLANTIRISH USLUBIYOTI	559
Madraximova Gulasal Ro'zimboy qizi	
ГЛОБАЛЬНЫЕ ТРЕНДЫ СМАРТ-ТУРИЗМА И ИХ ПРИМЕНИМОСТЬ К КУЛЬТУРНОМУ НАСЛЕДИЮ УЗБЕКИСТАНА	564
Салихбаев Нурсултон Равшанович	
IJTIMOIIY HIMOYA TIZIMI VA IJTIMOIIY TIBBIY XIZMATLAR O'ZARO BOG'LIQLIGINING NAZARIY ASOSLARI	572
Shanazarov Farrux Shodiyorovich	
ТЕХНИКО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ОБОСНОВАНИЕ РАЗРАБОТКИ МОБИЛЬНОГО ПРИЛОЖЕНИЯ JOB BARAKA ДЛЯ РЫНКА ТРУДА УЗБЕКИСТАНА	577
Еримбетова Улбосын Маратовна	
TASHQI SAVDO VA INVESTITSIYALAR TAHLILI HAMDA ULARNING IQTISODIY XAVFSIZLIKKA TA'SIRI	582
Jalolov Bekzod Sherzod o'g'li	
"O'ZBEKISTONDA KICHIK VA O'RTA BIZNESLAR UCHUN SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA MOLIYAVIY KO'RSATKICHLARNI TAHLIL QILISH VA RAQAMLI YECHIMLAR TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH"	586
Azamatjon Mardayev Abdusamat o'g'li	
FARMATSEVTIKA MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQARUVCHI KORXONALARDA BUXGALTERIYA HISOBINI TASHKIL ETISHNING ME'YORIY-HUQUQIY ASOSLARI	591
Xudaynazarova Dilnoza Gafurovna	
O'ZBEKISTONDA INNOVASION TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISHDA KADRLAR TAYYORLASH MENEJMENTINING AMAL QILISH USULLARI VA TURLARI	596
Ergashev To'liqin Shokirovich	
HUDUDIIY IQTISODIYOTNI RAQAMLI TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI OSHIRISH	602
Ibragimov Baxrom Baxodirovich	
ISLOMIY MOLIYA INSTRUMENTLARINI JORIY ETISH ORQALI O'ZBEKISTONDA MOLIYA BOZORINI DIVERSIFIKATSIYA QILISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI	606
Xodjayev Aziz Shovkatovich	
MAHALLIY HOKIMIYAT QAROR QABUL QILISH JARAYONLARIDA DINAMIK OMILLAR VA ULARNING INTEGRATSIYASI	611
Axmedov Farxod Raxmonjonovich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLAR AUDITINI TASHKIL ETISH VA TAHLIL QILISH METODLARINI TAKOMILLASHTIRISH	617
Rizakulov Abdurauf Abdimutalibovich	
ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ МЕХАНИЗМЫ ПОВЫШЕНИЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ТУРИЗМА ЧЕРЕЗ КРЕАТИВНУЮ ИНДУСТРИЮ В РЕСПУБЛИКЕ КАРАКАЛПАКСТАН	623
Хошимова Камилла Навфал қизи	
IMITATION MODELDA AXBOROT NORAVSHANLIGI SABABLI YUZAGA KELADIGAN IQTISODIY SAMARASIZLIK TAHLILI	633
Qodirov Zohidjon Eralievich	

JISMONIY SHAXSLAR TOMONIDAN KREDITLARDAN FOYDALANISHNING NAZARIY ASOSLARI	637
Turdiboyeva Kumush Erkinovna	
FINTECH TEXNOLOGIYALARI VA ULARNING KORXONA LIKVIDLIGIGA TA'SIRI.....	641
Karimov Xondamir Jamshid o'g'li	
SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINING SEGMENTATSIYASIGA ASOSLANIB SOLIQ XAVFLARINI ANIQLASH VA BAHOLASHNING AMALIY YONDOSHUVI	648
Elbaeva M.R.	

SOLIQ TO'LOVCHILAR FAOLIYATINING SEGMENTATSIYASIGA ASOSLANIB SOLIQ XAVFLARINI ANIQLASH VA BAHOLASHNING AMALIY YONDOSHUVI

Elbaeva M.R.

TAQU PhD, dotsent

Email: elbaevamuqaddas84@gmail.com

ORCID: 0009-0007-5515-9384

Annotatsiya. Ushbu maqolada soliq to'lovchilar faoliyatini segmentatsiyalash, shuningdek, soliq risklarini aniqlash va boshqarishning turli nazariy yondashuvlari ko'rib chiqiladi. Unda har qanday xo'jalik yurituvchi subyektning moliyaviy faoliyati muqarrar ravishda xavflarni o'z ichiga olishi va ularning oqibatlarini minimallashtirish uchun tavakkalchiliklarni boshqarishning samarali tizimini yaratish zarurligi qayd etilgan. Soliq xavfi, ularning kelib chiqish sabablari va mexanizmlarini tahlil qilish, shuningdek, bunday xavflarni boshqarish, bartaraf etish va yumshatish masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda. Soliq xavfini boshqarishning amaldagi tizimining yetarli darajada rivojlanmaganligi uni takomillashtirish va ushbu sohada mutaxassislar tayyorlash darajasini oshirish zarurligini ko'rsatmoqda. Shuningdek, maqolada soliq xavfini samarali boshqarish vositalaridan biri sifatida soliq to'lovchilar faoliyatini segmentlash bilan bog'liq asosiy bosqichlar va masalalar ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: soliq risklari; soliq xavfini baholash; soliq munosabatlari; soliq siyosati; soliq to'lovchilarni segmentlash.

Abstract. This article examines various theoretical approaches to the segmentation of taxpayers' activities, as well as the identification and management of tax risks. It highlights that the financial activities of any economic entity inevitably involve risks and emphasizes the necessity of creating an effective risk management system to minimize their consequences. The study focuses on analyzing the causes and mechanisms of tax risks, as well as methods for managing, mitigating, and eliminating them. The insufficient development of the current tax risk management system demonstrates the need for its improvement and for enhancing the training of specialists in this field. The article also discusses the key stages and issues related to taxpayer segmentation as one of the effective tools for managing tax risks.

Key words: tax risks; tax risk assessment; tax relations; tax policy; taxpayer segmentation.

Аннотация. В данной статье рассматриваются различные теоретические подходы к сегментации деятельности налогоплательщиков, а также к выявлению и управлению налоговыми рисками. Отмечается, что финансовая деятельность любого хозяйствующего субъекта неизбежно связана с рисками, и для минимизации их последствий необходимо создание эффективной системы управления рисками. Особое внимание уделяется анализу причин и механизмов возникновения налоговых рисков, а также вопросам их управления, устранения и смягчения. Недостаточная развитость действующей системы управления налоговыми рисками указывает на необходимость её совершенствования и повышения уровня подготовки специалистов в данной сфере. В статье также рассматриваются основные этапы и проблемы, связанные с сегментацией деятельности налогоплательщиков как одним из инструментов эффективного управления налоговыми рисками.

Ключевые слова: налоговые риски; оценка налогового риска; налоговые отношения; налоговая политика; сегментация налогоплательщиков.

KIRISH

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 7-yanvardagi 11-son "Soliq xavfini boshqarish, soliq xavfi mavjud soliq to'lovchilarni (soliq agentlarini) aniqlash va soliq tekshiruvlarini tashkil etish va o'tkazish to'g'risida"gi qaroriga muvofiq, soliq to'lovchilarni segmentlash soliq majburiyatlarini bajarmaslik yoki qisman bajarish xavfi darajasini aniqlash elementi sifatida, ya'ni soliq to'lovchilarni muayyan toifalarga ajratish jarayoni sifatida qaraladi [1]. Biroq, haqiqatda segmentlash salbiy oqibatlarining yuzaga kelish ehtimoli va ularning xo'jalik yurituvchisubyektfaoiliyatinatijalarigata'siriningpotensialmiqdoribilanbelgilanadigantahdid darajasiniaksettiradi. Yuqoridagi qoidaga muvofiq, soliq amaliyotidariskbirinchinavbatda "soliq xavfini aniqlash, tahlil qilish va baholash" avtomatlashtirilgan tizimi yordamida aniqlanadigan soliqqa oid huquqbuzarlik belgilari bilan bog'liq. Ushbu tizim bir qator mezonlar asosida faoliyat yuritib, joriy va ehtimoliy soliq risklarini kompleks baholash imkonini beradi.

Bundan kelib chiqadiki, soliq tizimida soliq risklarining oldini olish, bartaraf etish va minimallashtirishga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish, ushbu chora-tadbirlar samaradorligini baholash, soliq qonunchiligiga rioya etilishini nazorat qilish, shuningdek, soliq organlari ixtiyoridagi ma'lumotlarni tizimli ravishda yangilab borish, tahlil qilish va qayta ko'rib chiqishni ta'minlash zarur. Bunda soliq to'lovchilarning segmentatsiyasini hisobga olgan holda faoliyatni baholash alohida ahamiyat kasb etadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ilmiy adabiyotlar tahlili shundan dalolat beradiki, tijorat risklari asosiy soliq xavflarida yotadi. Mahalliy tadqiqotchilardan Sh. V. Boboyev [2] o'zining ilmiy ishlarida soliqlarni prognoz qilish jarayoni soliq xavflari bilan uzviy bog'liqligini ta'kidlaydi. Uning fikricha, soliq xavfini to'g'ri baholashda haqiqiy soliq tushumlari va prognoz ko'rsatkichlari o'rtasida ma'lum darajada xatolik yoki aniqlikka yo'l qo'yadigan nisbatga erishiladi.

O'z navbatida, xorijiy tadqiqotchilar ham ushbu muammoga e'tibor qaratmoqdalar. S. A. Filin [3] soliq xavfini moliyaviy xatolar prizmasi orqali ko'rib chiqadi va uni xo'jalik yurituvchi subyekt soliq qonunchiligidagi salbiy o'zgarishlar yoki soliq majburiyatlarini hisoblashdagi xatolar natijasida duch kelishi mumkin bo'lgan zararlar ehtimoli (xavfi) sifatida belgilaydi.

Bundan tashqari, M. Bird va M. Zolt [4] "Rivojlanayotgan mamlakatlarda soliq siyosati" asarida differensial yondashuvning muhimligini ta'kidlaydilar.

M. Allingem va A. Sandmoning klassik maqolasi [5] kutilayotgan foyda nuqtai nazaridan soliq to'lovchining xatti-harakatlarini modellashtiradi: tekshiruv ehtimoli va jarima miqdori oshgani sayin, soliq to'lovchining kutilayotgan foydasi kamayadi. Risklarga tuzatish kiritilgan tekshiruvlar va sanksiyalar soliq xavfini tabaqalashtirish (segmentlash) uchun nazariy asos bo'lib xizmat qiladi: turli sohalar va toifalar bo'yicha tekshiruv ehtimolini tabaqalashtirish orqali resurslar samarali taqsimlanadi. Keyinchalik bu model xavfga asoslangan tanlov va baholash yondashuvlarini asoslab berdi.

Mualliflar E. Stankevichyus va K. Kundeliene [6] o'z maqolalarida soliq to'lovchilarni iqtisodiy va psixografik ko'rsatkichlar bo'yicha konseptual model — dinamik segmentlashni taklif qiladilar. Model segmentlar o'rtasidagi o'tishlarni kuzatish, "chiqimlarni" erta aniqlash va har bir segment uchun tegishli nazorat/xizmat ko'rsatish vositalarini tanlash uchun ma'lum huquqiy faktlar va xulq-atvor ko'rsatkichlaridan foydalanadi. Bunday yondashuv profilaktik monitoringni kuchaytiradi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot ishini bajarishda ilmiy tadqiqot metodologiyasida keng qo'llaniladigan usullardan foydalanilgan. Ilmiy tahlil jarayonida kuzatish, umumlashtirish, guruhlash, taqqoslash, tahlilda esa sintez va analiz kabi ilmiy tadqiqot usullari keng qo'llanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Soliq to'lovchilarni segmentlash jadvalda (1-jadval). keltirilgan mezonlar bo'yicha amalga oshirilishi mumkin

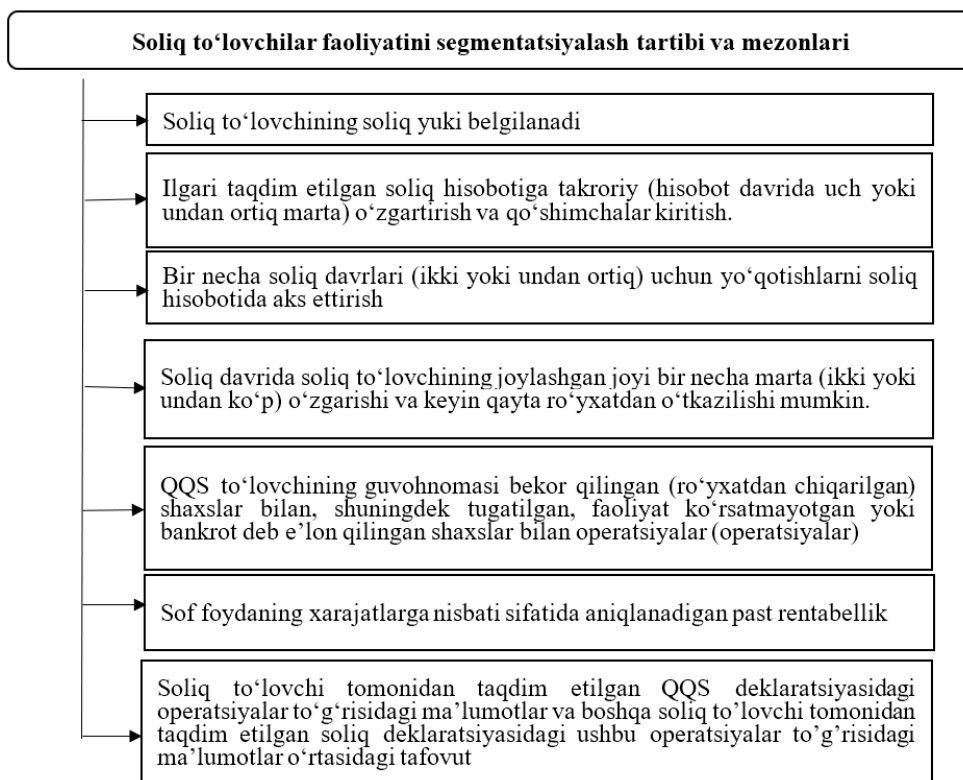
1-Jadval. Soliq to'lovchilar faoliyatini segmentatsiyalash mezonlari, maqsadi va toifalari

Segmentatsiya mezonlari	Segmentatsiyaning maqsadi va ahamiyati	Soliq to'lovchilar toifalari
1. Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha	Soliq risklarining o'ziga xos xususiyatlarini tarmoqqa qarab hisobga olish	Ishlab chiqarish, savdo, qurilish, qishloq xo'jaligi, xizmatlar va boshqalar.
2. Yillik aylanma/daromad darajasi bo'yicha	Daromadlarni yashirish, soliq solinadigan bazani kamaytirib ko'rsatish va maxsus rejimlarni qo'llash ehtimolini aniqlash	Mikro, kichik, o'rta va yirik korxonalar
3. Mulkchilik shakli bo'yicha	Shaffoflik va boshqaruv nazorati darajasini tahlil qilish	Davlat, xususiy, qo'shma, chet el ishtirokida
4. Xodimlar soni bo'yicha	Biznesning parchalanishi va unga aloqador tuzilmalar xavfini aniqlash. Soliq to'lovchi xavfi ko'lamini baholash.	1–10, 11–100, 100 dan ortiq
5. Amaldagi soliq rejimiga muvofiq	Imtiyozlar va soddalashtirilgan rejimlarni suiiste'mol qilish ehtimolini aniqlash	Umumiy rejim, USN, YENVN, patent, maxsus rejimlar
6. Mavjudligi bo'yicha tashqi iqtisodiy faoliyat	Transfer bahosi, imtiyozlardan asossiz foydalanish (masalan, eksport uchun QQS nol) va bojxona qiymatini past ko'rsatish xavfini baholash.	Eksport qiluvchilar, import qiluvchilar, norezidentlar bilan tashkilotlar, tashqi iqtisodiy faoliyatdan tashqari

7. Soliq tarixi bo'yicha intizom	Soliq nazoratiga tabaqalashtirilgan yondashuv uchun xavf-xatar profilini shakllantirish	Vijdonli, shartli vijdonli, muntazam qoidabuzarlar
8. Faoliyat hududi bo'yicha	Soliq xatarlariga ta'sir etuvchi hududiy va infratuzilma omillari hisobga olish	Markaz, poytaxt, sanoat hududlari, chegaraoldi va chekka hududlar
9. Daraja bo'yicha biznesni raqamlashtirish	Xufyona hisob-kitoblardan foydalanish ehtimoli va faoliyatning shaffofligini baholash	Raqamlashtirish darajasi yuqori, o'rta, past
10. Soliq organlari bilan o'zaro aloqalar chastotasi bo'yicha	O'zaro ochiq hamkorlikka tayyorlikni tahlil qilish, soliq monitoringi darajasini aniqlash	Soliq monitoringi ishtirokchilari: tez-tez tekshiriladigan, kamdan-kam hollarda tekshiriladiganlar

Odatda, xavflarni baholash uchun bir nechta mezonlar bo'yicha segmentlash qo'llaniladi, bu esa tizimni bir vaqtning o'zida murakkabroq, shu bilan birga samaraliroq qiladi. Soliq xavflari fiskal tizim tomonidan ham, soliq to'lovchilar tomonidan ham baholanadi. Fiskal tizim tomonidan soliq xavflari xatolar, suiiste'molliklar yoki bo'yin tovlash sxemalari oqibatida byudjet daromadlarini ololmaslik ehtimoli bilan bog'liq. Soliq to'lovchilar tomonidan xavflar esa qo'shimcha hisob-kitoblardan, jarimalar, mulkiy yo'qotishlar va hisobvaraqlarni blokirovka qilishdan iborat. Soliq to'lovchilarni segmentlash yuqori xavf zonalarini oldindan aniqlash, soliq nazoratining manzilliligini oshirish va insofli subyektlarning ma'muriy yukini kamaytirish imkonini beradi. Ushbu tadqiqotda soliq to'lovchilar faoliyatini segmentlashni hisobga olgan holda soliq xavflarini aniqlash, tizimlashtirish va baholashga qaratilgan ham sifat, ham miqdoriy tahliliy yondashuvlardan foydalanilgan. Soliq to'lovchi faoliyatini segmentlash asosida soliq xavfini aniqlash "Soliq xavfini aniqlash, soliq xavfini identifikatsiya qilish, tahlil qilish va baholash" axborot tizimidan foydalangan holda amalga oshiriladi. Tizim soliqlarni hisoblash va (yoki) to'lashda yo'l qo'yilgan qoidabuzarliklar va kamchiliklarni aks ettiruvchi jadvalning tahliliy ma'lumotlarini shakllantiradi. Qo'shimcha manbalardan olingan ma'lumotlar tahlili asosida har bir soliq to'lovchi bo'yicha soliq to'lashdan bo'yin tovlash xavfi yuqori bo'lgan yo'nalishlar, shuningdek, to'lanmagan soliqlarning potensial summalari alohida ko'rsatiladi. Bundan tashqari, ushbu mezonlar qatoriga O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksiga muvofiq maxsus soliq rejimlarini qo'llash huquqini beruvchi, yillik aylanmasi bir milliard so'mdan kam bo'lgan va bir necha yillar davomida soliq hisobotlarini hamda o'tkazilgan soliq tekshiruvlari natijalarini taqdim etish kiradi [8]. Soliq to'lovchilar faoliyatini soliq tavakkalchiligi darajasiga qarab past, o'rta va yuqori xavf toifalariga tasniflash quyidagi rasmda keltirilgan ma'lum mezonlar asosida amalga oshiriladi.

1-rasm. Soliq to'lovchilar faoliyatini segmentatsiyalash tartibi va asosiy mezonlari.

Soliq tekshiruvi jarayonida soliqlar va yig'implarni to'lamaslik xavfini baholashda quyidagi holatlarga alohida e'tibor qaratish zarur:

Soliq solinadigan bazani noto'g'ri shakllantirish yoki yashirish: Bu holatda, soliqqa tortiladigan daromad yoki mol-mulkni kamaytirish orqali soliqlarni kamaytirishga urinishlar amalga oshiriladi.

Soliq solinadigan bazani narxlarni kamaytirmasdan yashirish: Bu holatda, narxlarni kamaytirmasdan, lekin boshqa usullar bilan soliqqa tortiladigan bazani yashirishga harakat qilinadi.

Qo'shimcha yoki qalbaki hujjatlardan foydalanish: Bu holatda, tovarlarni sotish yoki xizmat ko'rsatishdan tushgan mablag'larni hisobot davridan keyingi davrga o'tkazish orqali daromadni kamaytirib ko'rsatishga urinishlar amalga oshiriladi.

Qurilish (pudrat) ishlarini bajarishda O'zbekiston Respublikasi Soliq kodeksining 242-moddasiga rioya qilmaslik: Bu holatda, qurilish ishlarini bajarishda belgilangan soliq me'yorlariga rioya qilmaslik orqali soliqlardan chetlashishga harakat qilinadi.

Byudjet mablag'lari hisobidan elektron reestrda moliyalashtirilmagan ishlarni bajarish: Bu holatda, byudjet mablag'lari hisobidan, lekin elektron reestrda moliyalashtirilmagan holda bajarilgan ishlar orqali soliqlardan chetlashishga urinishlar amalga oshiriladi.

Aniqlangan soliq xavfi miqdorini aniqlash natijalarini tahlil qilishda soliq tekshiruvda firibgarlik — tadbirkorlik xavfini ham tahlil qilish maqsadga muvofiqdir (xo'jako'rsinga bitimlar tuzish, "bir kunlik" firmalarni tashkil etish, bank aylanmasiz EHFni ro'yhatdan o'tkazish, ro'yhatdan o'tkazilmagan (naqdlashtirilmagan) tovarlarni saqlash, ulardan foydalanish va sotish; haqiqatda amalga oshirilgan bank aylanishiga EHFni ro'yhatga kiritmaslik orqali soliq rejimlarini qo'llash huquqini suiiste'mol qilish; import-eksport operatsiyalarini amalga oshirmasdan qalbaki hujjatlarga QQSni qoplash uchun ariza berish; nazorat-kassa texnikasining fiskal xotirasiga xizmat ko'rsatish dasturiga noqonuniy o'zgartirishlar kiritish yoki sotish hajmini kiritmaslik holatlari).

Shuningdek, soliq to'lovchilar faoliyatini segmentlash natijasida soliq tekshiruvini o'tkazishda soliqlarni to'lashdan bo'yin tovlash risklariga alohida e'tibor qaratish lozim. Bizning fikrimizcha, bunday tekshiruvlar davomida quyidagilarga alohida e'tibor qaratish zarur: katta miqdorda soliq qarzlarning jamlanib qolishi; katta miqdorda soliq qarzi va bankrotlik to'g'risidagi arizalarning tez yig'ilib qolishi; qo'shilish yoki qo'shib olish jarayonida soliq qarzi yoki hisoblangan soliqlarni to'lamaslik; shuningdek, sun'iy ravishda oshirilgan xarajatlar tufayli soliqlarni to'lamaslik.

Soliq tekshiruvi paytida soliq to'lovchilarning hisobotlarining to'g'ri va arifmetik jihatdan mosligini tekshirish kerak. Bir necha turdagi hisobotlar tayyorlanadi va ularning arifmetikasi tekshiriladi — masalan, naqd pul muomalasi summolari, to'lov summolari, xarajatlar summolari va boshqalar.

Shuni ham ta'kidlash kerakki, segment tahlili va audit (auditorlik) faoliyati davomida aniqlangan soliq risklarini baholash natijalari amaldagi amaliyot bilan solishtirishda samarali vositadir. Ular, ayniqsa, ish haqini yashirish holatlarida — masalan, ish beruvchi tomonidan ishlaydigan xodimlarning haqiqiy soni hamda to'langan ish haqi miqdori haqida kam yoki noto'g'ri ma'lumot berilganda — samarali bo'ladi. Bundan tashqari, tahlil soliq to'lashdan bo'yin tovlashning agressiv soliq rejalashtirish usullarini, kompaniyaning haqiqiy faoliyati bilan bog'liq bo'lmagan soliq imtiyozlaridan foydalanishni, shuningdek, ustav kapitaliga katta miqdordagi naqd pul, ko'chmas mulk, qurilish materiallari va kelib chiqishi noma'lum bo'lgan boshqa aktivlarni qo'shish va keyinchalik ularni litsenziyasiz sotish holatlarini aniqlashi mumkin — bu ham soliqqa tortilgan kapitalni shakllantirish bilan bog'liq.

Bizning fikrimizcha, soliq tekshiruvini o'tkazishda quyidagi holatlarga alohida e'tibor qaratish maqsadga muvofiqdir: tashqi iqtisodiy faoliyat sohasida soliq xavfiga tasniflangan import qilinadigan xizmatlar bo'yicha norezident daromad solig'i va qo'shilgan qiymat solig'i noto'g'ri hisoblanganligi; eksport-import operatsiyalarida tovar tannarxini bozor bahosidan sezilarli darajada chetga chiqadigan narxlarda kam yoki oshirib baholash; soliq solinadigan bazani yashirish yoki bir xil tovarlarni mamlakatlar o'rtasida takroriy eksport yoki import qilish yo'li bilan soliq rejimlarini qonunga xilof ravishda qo'llash (so'nggi hollarga "karusel" sxemasi deyiladi); tashqi savdo operatsiyalari bo'yicha soxta debitorlik yoki kreditorlik qarzlarni yaratish orqali soliq to'lashdan bo'yin tovlash; QQSning nol stavkasini qonunga xilof ravishda qo'llash maqsadida eksportni daromad olmasdan amalga oshirish; shuningdek, soliqlarni minimallashtirish maqsadida bog'langan tomonlar o'rtasida transfer narxlarini manipulyatsiya qilish.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, soliq to'lovchilar faoliyatini segmentlash soliq xavflarini aniqlash va baholash jarayoni samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Segmentlash yordamida soliq organlari iqtisodiy faoliyat turlari, moliyaviy ko'rsatkichlar, xulq-atvor tendensiyalari va huquqbuzarlik ehtimoli bo'yicha turli guruhlarni farqlashlari, shuningdek, nazorat va xizmat ko'rsatish vositalaridan maqsadli foydalanishlari mumkin. Bunday yondashuv resurslarni optimal taqsimlash, audit samaradorligini oshirish va qonunchilik talablariga

ixtiyoriy rioya qilishni kuchaytirish imkonini beradi. Amaliy misollar shuni tasdiqlaydiki, xavflarni baholash asosida segmentlash soliq tushumlarini oshiradi va ma'muriy xarajatlarni kamaytiradi.

O'tkazilgan tahlillar asosida amaliyotga joriy etish uchun quyidagi takliflarni ilgari suramiz:

Xavf ko'rsatkichlari tizimini takomillashtirish. Segmentlash jarayonida qo'llaniladigan ko'rsatkichlar to'plamini muntazam ravishda yangilab borish va moliyaviy hisobot hamda TR ma'lumotlarini integratsiyalash zarur.

Texnologik platformani yaratish. Ma'lumotlarni real vaqt rejimida avtomatik ravishda yig'adigan, tahlil qiladigan va segmentlaydigan yagona axborot tizimini joriy etish soliq xavflarini tezkor aniqlash imkonini beradi.

Muayyan segmentga xos nazorat va xizmat ko'rsatish strategiyasi. Umumiy soliq intizomini xavf darajasi yuqori bo'lgan segmentlar uchun kengaytirilgan audit va tekshiruvlarni joriy etish, shuningdek, xavf darajasi past bo'lgan segmentlar uchun hisobot va maslahat xizmatlarini soddalashtirish orqali oshirish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. <https://lex.uz/docs/-5206072>
2. Boboev Sh.B. "Jismoniy shaxslardan olinadigan soliq tushumlarini prognozlash mexanizmini takomillashtirish". Iqtisodiyot fanlari nomzodi dissertatsiyasining avtoreferati. Toshkent, 2020 yil.
3. Filin, S.A. Финансовый риск и его составляющие для обеспечения процесса оценки и эффективного управления финансовыми рисками при принятии финансовых управленческих решений / С.А. Филин // Финансы и кредит. — 2002 — N3. — С.21-31
4. Bird, R. (2008). Tax Challenges Facing Developing Countries. Bulletin for International Fiscal Documentation;
5. Allingham, M. G., & Sandmo, A. (1972). Income Tax Evasion: A Theoretical Analysis. Journal of Public Economics, 1(3-4), 323-338. [https://doi.org/10.1016/0047-2727\(72\)90010-2](https://doi.org/10.1016/0047-2727(72)90010-2)
6. Stankevicius, E., & Kundeliene, K. (2017). Theoretical Approach to Taxpayers' Segmentation. In Contemporary Issues in Business, Management and Education 2017 (pp. 127-135). Vilnius: Vilnius Gediminas Technical University. <https://doi.org/10.3846/cbme.2017.067>
7. González, C., Delgado, M. J., & de Lucas, S. (2021). Segmentation of Potential Fraud Taxpayers and Characterization in Personal Income Tax Using Data Mining Techniques. Hacienda Pública Española / Review of Public Economics, 239(4), 127-157. <https://doi.org/10.7866/HPE-RPE.21.4.4>
8. O'zbekiston Respublikasining Soliq kodeksi. O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 30-dekabrda O'RQ-599-sonli Qonuni bilan tasdiqlangan.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 10

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
